

Kraków

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

**Lokalny Plan
Rozwoju Usług Społecznych
i Deinstytucjonalizacji
dla Gminy Miejskiej Kraków
2025-2027**

Podstawy prac nad Lokalnym Planem Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji

- Ogólnoeuropejskie wytyczne dotyczące przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności – Bruksela, 2012
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 – Bruksela, 2021
- Strategia Rozwoju Usług Społecznych polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.) – Warszawa, 2022
- Regionalny Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji Województwa Małopolskiego na lata 2023-2025 z perspektywą do 2030 – Kraków, 2023

Definicje

na podstawie
Strategii Rozwoju
Usług Społecznych

Rozwój Usług Społecznych

Usługi społeczne stanowią coraz ważniejszy komponent polityki społecznej państwa. Jest to związane z takimi procesami jak:

- zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa,
- przeobrażenia rynków pracy,
- wzrost liczby potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz osób z niepełnosprawnościami,
- nowe zapotrzebowanie na kompetencje i kwalifikacje, przeobrażenia w obrębie rodziny,
- nowe formy wykluczenia społecznego.

Deinstytucjonalizacja

Proces polegający na rozwoju usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej oraz na wypracowaniu i wdrożeniu rozwiązań, które umożliwią „niezależne życie” osobom starszym, osobom z niepełnosprawnościami, osobom w kryzysie psychicznym i innym osobom potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, a dzieciom, życie pod opieką rodzinną lub pod opieką zbliżoną do rodzinnej.

Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji a środki UE

Umowa Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 wskazuje, że jednym z kluczowych działań jest tworzenie i wdrażanie lokalnych planów rozwoju i deinstytucjonalizacji usług społecznych.

Przyjęcie przez samorząd lokalny Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji w nowej perspektywie finansowej **warunkuje lub premiuje projekty** składane w naborach w ramach środków z EFS+ i EFRR oraz w krajowych programach FERS.

Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji

OBSZARY INTERWENCJI, CELE

1. Obszar wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej
2. Obszar wsparcia osób starszych i niesamodzielnych
3. Obszar wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi
4. Obszar wsparcia osób z niepełnosprawnościami
5. Obszar wsparcia osób w kryzysie bezdomności

1. Rozwój wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej poprzez wzmocnienie realizowanych dotychczas działań oraz poszerzenie ich zakresu
2. Rozwój systemu wsparcia osób starszych i niesamodzielnych poprzez wzmocnienie realizowanych dotychczas działań oraz poszerzenie ich zakresu
3. Rozwój systemu wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez wzmocnienie realizowanych dotychczas działań oraz poszerzenie ich zakresu
4. Rozwój systemu wsparcia osób z niepełnosprawnościami poprzez wzmocnienie realizowanych dotychczas działań oraz poszerzenie ich zakresu
5. Rozwój systemu wsparcia osób zagrożonych bezdomnością oraz w kryzysie bezdomności poprzez wzmocnienie realizowanych dotychczas działań oraz poszerzenie ich zakresu

Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji

KLUCZOWE OBSZARY DZIAŁAŃ

- Placówki wsparcia dziennego
- Poradnictwo specjalistyczne, poradnictwo i terapia rodzin
- Usługi asystenckie
- Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej

- Dzielne ośrodki wsparcia dla osób starszych i z niepełnosprawnościami
- Centra Aktywności Seniora
- Mieszkania wspomagane i treningowe

- Usługi opiekuńcze
- Pomoc sąsiedzka

- Centra wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi
– usługi odciążeniowe, wytchnieniowe

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz
Miejskie Centrum Opieki opracowują obecnie

8 projektów

w ramach działania FEMP.06.33

„Wsparcie usług społecznych w regionie - ZIT”

na łączną, szacunkową kwotę **83 885 600 zł**

Centrum Pomocy dla Dzieci oraz Centrum dla Rodzin – konieczne jest poszerzenie oferty Gminy Miejskiej Kraków w obszarze:

- poradnictwa, terapii i wsparcia specjalistycznego,
- asystentury rodzinnej w szczególności w obszarze usług wsparcia dla rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze, w tym rodzin wymagających wsparcia w obszarze relacji,
- profilaktyki występowania przemocy domowej oraz zagrożenia umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.

Uruchomienie Centrum Pomocy dla Dzieci oraz Centrum dla Rodzin pozwoli na wzmocnienie lokalnego systemu pomocy i umożliwi zapewnienie usług świadczonych zarówno dla dzieci oraz rodzin.

Zaplanowane wsparcie obejmuje m.in.: poradnictwo psychologiczne, terapię par/małżeńską/rodzinną, poradnictwo rodzinne i socjalne, konsultacje indywidualne z obszaru profilaktyki uzależnień, wsparcie grupowe.

Podniesienie dostępności usług kierowanych do dzieci i młodzieży

- rozwój specjalistycznych placówek wsparcia dziennego, stanowiących skuteczny instrument wspierania rodziny poprzez zapewnienie zajęć socjoterapeutycznych, terapeutycznych, korekcyjnych, kompensacyjnych, logopedycznych; terapii pedagogicznej i psychologicznej.

Ze względu na wzrastający odsetek dzieci i młodzieży przeżywającej trudności rozwojowe i sprawiającej problemy wychowawcze niezbędny jest rozwój specjalistycznych placówek, mających na celu działania prewencyjno–profilaktyczne, skierowane w szczególności do dzieci i młodzieży oraz rodzin zagrożonych dysfunkcją lub przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo–wychowawczych.

Mogą one stanowić istotny czynnik ograniczający występowanie wśród krakowskiej młodzieży postaw społecznie nieakceptowanych lub zagrażających marginalizacją społeczną.

Centrum Wsparcia Pieczy Zastępczej – stanowi odpowiedź na wielopropblemowość, której doświadczają zarówno osoby pełniące funkcję rodzin zastępczych, osoby prowadzące rodzinne domy dziecka, dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej, jak i członkowie rodzin zastępczych, np. dzieci biologiczne, partnerzy.

Zostanie zapewnione kompleksowe wsparcie, odpowiadające na potrzeby rodzin zastępczych.

Rozwój usług dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej – z uwagi na brak kompleksowego wsparcia na etapie usamodzielniania część wychowanków po opuszczeniu pieczy zastępczej trafia z jednego systemu społecznego do kolejnego, stając się podopiecznymi Ośrodków Pomocy Społecznej czy Urzędów Pracy.

Projekt zakłada zapewnienie kompleksowego wsparcia usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej obejmującego diagnozę sytuacji, wsparcie asystenta, wsparcie edukacyjne i specjalistyczne, pomoc w znalezieniu zatrudnienia oraz poprawę dostępności do mieszkań.

Rozwój usług wsparcia dla osób niesamodzielnych ze względu na stan zdrowia lub wiek – celem projektu jest wydłużenie okresu przebywania osób niesamodzielnych w środowisku lokalnym, dzięki uruchomieniu **specjalistycznego wsparcia** adekwatnego do stanu zdrowia, wieku i potrzeb osób niesamodzielnych oraz wzmocnieniu kompetencji i kondycji psychofizycznej ich opiekunów formalnych.

Wsparcie realizowane będzie w formie dziennego ośrodka, a grupę docelową stanowić będą niesamodzielni mieszkańcy gminy, którzy ze względu na podeszły wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymagają opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego, a ich opiekunowie formalni potrzebujący odciążenia w opiece lub/i wzmocnienia kompetencji opiekuńczych.

Centrum wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi w Miejskim Centrum Opieki w Krakowie – planowane działania obejmują m.in.:

- Wczesną opiekę poszpitalną – wsparcie dedykowane opiekunom w miejscu zamieszkania podopiecznego, realizowane w okresie 24 godzin od momentu opuszczenia przez pacjenta szpitala lub od momentu stosownego zgłoszenia.
- Usługi wypożyczalni sprzętu medycznego wraz ze wsparciem edukacyjno-doradczym
- Usługi odciążeniowe/ wytchnieniowe – w tym kwalifikacja osoby niesamodzielnej pod względem rodzaju schorzenia czy niepełnosprawności oraz całodobowy pobyt uwzględniający zapewnienie usług pielęgnacyjnych, opiekuńczych, rehabilitacyjnych, terapeutycznych i psychologicznych.

Placówka zapewniająca dzienną opiekę osobom niesamodzielnym – planowane jest prowadzenie placówki zapewniającej dzienną opiekę osób niesamodzielnym, będącej unikatowym ośrodkiem, specjalizującym się w opiece nad osobami starszymi, z chorobami neurodegeneracyjnymi (m.in. z chorobą Alzheimera, zespołami otępiennymi innego rodzaju, po udarach mózgu), które cierpią na dysfunkcje ruchowe, z wdrożeniem nowatorskich metod terapii z wykorzystaniem najnowszych rozwiązań, w tym. m.in. terapię Snoezelen.

Oferowane formy wsparcia pozwalają na zwiększenie skuteczności i jakości sprawowanej opieki przez opiekunów rodzinnych i zapewniają podopiecznemu możliwie najdłuższe przebywanie w swoim środowisku domowym.

Planuje się również usługi opiekuńczo-pielęgnacyjne, terapeutyczne i wspomagające.

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ

**Miejski Ośrodek
Pomocy Społecznej
w Krakowie**